

rých dosiahol žalovaný záznamu záložného práva na nehnuteľnosti Alojza P. a Julie P. Žalobník mal proti Alojzovi P. a jeho manželke vykonateľnú pohľadávku, ale z ich nehnuteľnosti nedosiahol uspokojenia, lebo táto nehnuteľnosť bola zaťažená predchádzajúcimi záložnými právami. Žalobník domáhal sa žalobou proti žalovanému, aby záložné právo, zaznamenané na nehnuteľnosti Julie P. v prospech žalovaného na základe uvedených 4 zmeniek, bolo vyhlásené voči žalobníkovi za bezúčinné a aby žalovaný bol povinný trpieť uspokojenie žalobníka z nehnuteľnosti Julie P. v poradí pred vlastnou pohľadávkou. S ú d p r v e j s t o l i c e žalobu zamietol. O d v o l a c í s ú d rozsudok súdu I. stolice zmenil a žalobe vyhovel.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol.

#### D ô v o d y:

Odvolací súd správne uznal, že odporujúci žalobník ako veriteľ bol skrátený bezplatným konaním dlžníčky Julie P. — vykonaným nesporne v posledných dvoch rokoch pred vznesením odporu — tým, že bez vzájomného plnenia podpísala žalovanému zmenky a umožnila, aby na ich základe bolo na jej nehnuteľnosti zaznamenané záložné právo v prospech žalovaného.

Už na základe smerodajného skutkového stavu a podľa § 4 odp. por. odvolací súd musel vyhovieť žalobe. Dovolanie žalovaného je zrejme bezpodstatné a bolo preto zamietnuté.

#### Čís. 15648.

**V § 30 č. 3 konk. por. stanovená je právna domnienka, že dlžník konal v úmysle skrátiť veriteľov a že druhej strane bol tento jeho úmysel známy.**

(Rozh. z 24. novembra 1936, Rv III 582/36.)

Žalovaná Mária P. požičala v roku 1933 svojmu testovi Alojzovi P. 15.000 Kč, na ktoré jej dal zmenky. Na základe týchto zmeniek bol vložený záznam záložného práva na nehnuteľnostiach Alojza P. v prospech žalovanej Márie P. — V roku 1934 bol na Alojza P. uvalený konkurz. — Správca konkurznej podstaty Alojza P. domáhal sa žalobou proti žalovanej Márii P., aby záznam záložného práva po výšku 15.000 Kč vložený na nehnuteľnostiach Alojza P. v prospech žalovanej Márie P. bol vyhlásený voči konkurznej podstate Alojza P. za bezúčinný. S ú d p r v e j s t o l i c e žalobu zamietol. O d v o l a c í s ú d rozsudok súdu prvej stolice zmenil a žalobe vyhovel.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol.

#### D ô v o d y:

Predmetom tohoto sporu sú len právne úkony úpadcu Alojza P. nesporne v posledných dvoch rokoch pred uvalením konkurzu sjednané so žalovanou, ako jemu blízkou osobou v smysle § 35 konk. por. Ža-

lobník ako správca konkurznej podstaty vôbec nemusel dokazovať skracovací úmysel úpadcov. Nebolo sporné, že napadnutým úkonom úpadcu ostatní jeho veritelia boli skutočne skrátaní. Pokiaľ odvolací súd nezistil, že by odporovaný úkon úpadcu bol bezoplatný (§ 32 konk. por.), bolo treba k úspechu obrany žalovanej proti zbývajúcej časti žaloby, založenej na § 30 bod 3 konk. por., aby žalovaná dokázala, že jej v dobe odporovaného úkonu úpadcov úmysel skrátiť veriteľov nebol známy ani známy byť nemusel, najmä že ju neobťažuje ani zavinená neznalosť tohoto úmyslu úpadcovho. V tomto poslednom smere žalovaná v dovolaní nevytýka nedostatok vzťažného skutkového zistenia v napadnutom rozsudku, v ktorom odvolací súd bez formálnych väd zistil, že žalovaná nevyvrátila právnu domnienku, že znala skracovací úmysel úpadcu.

Preto sú ostatné námietky dovolateľky pre riešenie sporu nerozhodné. Najvyšší súd sa nimi ani podrobne nezaoberal a neopodstatnenú dovoláciu žiadosť zamietol.

### Čís. 15649.

**I. Nie je prekážkou sníženia smluvného plnenia podľa § 8 zák. č. 121/1921 Sb. z. a n., že strany pozdejšou úmluvou, uzavrenou po 1. januári 1919, vylúčily možnosť sníženia ako aj zvýšenia tohoto plnenia.**

**II. Sníženie úplaty podľa § 8 zák. č. 121/1921 Sb. z. a n. môže sa stať len po úprave úplaty podľa § 1 a nasl. cit. zák., a to len po hranicu, určenú smluvou, uzavrenou pred 1. januárom 1919.**

(Rozh. z 24. novembra 1936, R IV 442/36.)

Exploatantka lesa firma P. žiadala v smysle zák. č. 121/1921 Sb. z. a n., aby bola snížená úplata dohodnutá úmluvou z 15. II. 1930, týkajúca sa dreva, ktoré má byť dobývané z lesov firmy L. podľa smlúv z 13. augusta 1919 (správne z novembra 1918) a z 3. apríla 1914. — Proti tomu bránila sa majiteľka lesov firma L. tým, že nie sú dané podmienky sníženia úplaty v smysle zák. č. 121/1921 Sb. z. a n., lebo strany smluvou z 15. februára 1930 pevne stanovily ceny dreva dobývaného z lesa pro futuro a vylúčily možnosť sníženia ako aj zvýšenia tohoto plnenia. Súd prvej stolice žiadosti firmy P. vyhovel a úmluvou z 15. februára 1930 stanovenú úplatu snížil. Rekurzný súd rekurz firmy L. zamietol.

Najvyšší súd zrušil usnesenie nižších súdov a uložil súdu I. stolice, aby ďalej pojednával a znova rozhodol.

### Dôvody:

Nižšie súdy odôvodnily, z akých príčin uznaly smluvy, o ktoré tu ide, za také, ktoré boli uzavreté pred 1. januárom 1919. Smluva vznikne už tým, že sa dotyčne právneho úkonu stretne oferta kontrahentova s prejavom druhého kontrahenta o jej prijatí, a nie teprv pojatím smluvy do listiny.